

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA

Mjere za izvršenje presude Europskog suda za ljudska prava u predmetu *Oršuš i dr. protiv Hrvatske*

Nakon sastanka u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa 18. svibnja 2010. povodom izvršenja presude Europskog suda za ljudska prava u predmetu *Oršuš i dr. protiv Hrvatske*, 30. lipnja 2010. donesene su mjere za izvršenje presude te su putem Ministarstva pravosuđa dostavljene odgovarajućem tijelu Vijeću Europe.

Mjere su usklađene s temeljnim strategijskim dokumentima Vlade RH kao što su Nacionalni program za Rome i Akcijski plan Desetljeća za uključivanje Roma 2005.-2015.

MJERE IZVRŠENJA PRESUDE

Mjera 1.: Poboljšanja zakonodavnog okvira koji se odnosi na učenike pripadnike romske populacije

<i>Aktivnosti</i>	<i>Nositelj</i>	<i>Rok</i>
Izmjene i dopune <i>Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi</i>	MZOŠ: Uprava za predškolski odgoj i osnovno obrazovanje; Uprava za nacionalni kurikulum; Uprava za nacionalne manjine; Uprava za pravne poslove	rujan 2010.
Izmjena i dopuna <i>Državnih pedagoških standarda</i>		rujan 2010.
Izmjena i dopuna Pravilnika o upisu djece u osnovnu školu		rujan 2010.
Izmjena i dopuna Pravilnika o broju učenika u redovitom i kombiniranom razrednom odjelu i odgojno-obrazovnoj skupini u osnovnoj školi		rujan 2010.

Obrazloženje mjere:

Izmjenom *Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi* dopunit će se članak 43. kojim će se osigurati učenicima državljanima RH, koji ne znaju ili nedostatno znaju hrvatski jezik, učenje hrvatskog jezika.

Izmjenom i dopunom *Državnoga pedagoškog standarda* te Pravilnika o ustroju razrednih odjela osigurat će se primjereno formiranje odjela prema učenikovim sposobnostima.

Izmjenom Pravilnika o psihofizičkim sposobnostima učenika osigurat će se stručna provjera iz znanja hrvatskog jezika i kreirati najprimjereniji model obrazovanja za pojedince ili skupine učenika radi učenja hrvatskog jezika, postizanja uspješne integracije i socijalizacije i boljšega školskog uspjeha.

Mjera 2.: Kreiranje modela obrazovanja djece/učenika pripadnika romske nacionalne manjine radi uspješnog učenja hrvatskog jezika, školske i izvanškolske socijalizacije i integracije

Aktivnosti	Nositelj	Rok
Donošenje <i>Nacionalnog okvirnog kurikulum</i> za predškolski odgoj, opće i strukovno obrazovanje	MZOŠ: Uprava za predškolski odgoj i osnovno obrazovanje; Uprava za nacionalni kurikulum; Uprava za nacionalne manjine	rujan 2010.
Uključivanje djece pripadnika romske nacionalne manjine u predškolske ustanove i programe predškole u trajanju od najmanje jedne školske godine.		kontinuirano
Edukacija i osposobljavanje suradnika (romskih) pomagača	Agencija za odgoj i obrazovanje	Školska god. 2010./2011.
Izrada školskih kurikuluma	Osnovne škole	kontinuirano
Sufinanciranje roditeljskog udjela u cijeni predškolskog odgoja za Rome.		

Obrazloženje mjere:

Donošenje *Nacionalnoga okvirnog kurikulum* za predškolski odgoj, opće i strukovno obrazovanje osigurava primjenu načela inkluzije, integracije i fleksibilne organizacije nastavnog i školskog rada, što dosadašnji Nastavni plan i program za osnovnu školu (2006.) ne osigurava u dovoljnoj mjeri.

Nacionalni okvirni kurikulum će omogućiti posebno kreiranje školskog kurikulum za djecu koja ne znaju ili nedostavno znaju hrvatski jezik; omogućit će fleksibilniji način organizacije razrednih odjela i individualno praćenje učenikovih postignuća.

Osim toga, izrada školskih kurikuluma odnosi se na kreiranje fakultativne nastave i izvannastavnih aktivnosti, dopunske i dodatne nastave primjerene učenicima pripadnicima romske populacije, kao i svim drugim učenicima. Organiziranje dopunske nastave, izvannastavnih aktivnosti i slobodnih aktivnosti u osnovnim školama za učenike pripadnike romske nacionalne manjine treba pridonijeti smanjenju izostanaka, neredovitog pohađanja nastave, napuštanja osnovnoškolskog obrazovanja i smanjenju broja ponavljača.

Nacionalni okvirni kurikulum će omogućiti donošenje posebnih priručnika za učitelje, stručne suradnike, roditelje, urede državne uprave, tijela lokalne/regionalne samouprave, kao i poseban angažman Agencije za odgoj i obrazovanje u smislu specifičnih potreba praćenja, nadzora i savjetovanja svih odgojno-obrazovnih čimbenika.

Osposobljavanje suradnika, tzv. romskih pomagača, za učinkovitiji rad s romskom djecom osigurat će stalan i dosljedan rad te stjecanje radnih navika u djece i učenika romske pripadnosti.

Mjera 3.: Vanjsko vrednovanje odgoja i obrazovanja Roma

<i>Aktivnosti</i>	<i>Nositelj</i>	<i>Rok</i>
Provođenje vanjskog vrednovanja odgoja i obrazovanja Roma u osnovnim školama Prezentacija rezultata vanjskog vrednovanja	Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje odgoja i obrazovanja	2010. (odabrane lokacije); 2011. i dalje kontinuirano (u Međimurskoj županiji).

Obrazloženje mjere:

Provođenje vanjskog vrednovanja obrazovanja Roma u RH je zatražio MZOŠ od Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja radi znanstvenog i stručnog pristupa osmišljavanju, poboljšanju i unapređenju obrazovanja djece/učenika romske populacije i njihova bržeg i uspješnijeg prilagođavanja u životnom okruženju, boljih postignuća u školi i napredovanja u odgoju i obrazovanju. Pokazalo se da statistički podaci pretežno pokazuju stanje, a ne usmjeravaju obrazovnu politiku na dublje promjene u odgoju i obrazovanju.

Prezentacija rezultata vanjskog vrednovanja poslužit će kao znanstveni i stručni argument pripadnicima Roma i stanovnicima s kojima su u suživotu kao uvjerljivi poziv za promjene, a sve radi unapređenja školovanja, obrazovanja i ukupne kvalitete življenja.

Mjera 4.: Uključivanje posrednih i neposrednih čimbenika u odgoj i obrazovanje djece/učenika pripadnika romske populacije

<i>Aktivnosti</i>	<i>Nositelj</i>	<i>Rok</i>
Povećati angažman osnivača odgojno-obrazovnih ustanova za intenziviranje izvanškolskih aktivnosti i aktivnosti u slobodnom vremenu Rad s ravnateljima predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola, te socijalne službe Rad sa svim roditeljima u školi Rad sa svim roditeljima izvan škole Organizacija stručnih skupova za učitelje i stručne suradnike koji rade s učenicima pripadnicima romske nacionalne manjine s posebnim naglaskom na prepoznavanje diskriminacije u nastavi i	Ured državne uprave u Međimurskoj županiji; Agencija za odgoj i obrazovanje; osnivači škola (Međimurska županija - Grad Čakovec); Centar za socijalnu skrb – Čakovec; Obiteljski centar u Međimurskoj županiji; Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti; Agencija za odgoj i obrazovanje; MZOŠ, osnovne škole.	kontinuirano rujan 2010. i dalje kontinuirano

primjenu odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo. Rad stručnih službi na terenu: poticanje pripadnika romske nacionalne manjine na suradnju u odgojno-obrazovnom procesu.		
---	--	--

Obrazloženje mjere:

Angažman osnivača odgojno-obrazovnih ustanova potrebno je učiniti proaktivnim u smislu što učestalijeg organiziranja različitih aktivnosti koje će: a) romsku populaciju afirmirati kulturno, s posebnim specifičnostima, znanjem i umijećima, b) pridonijeti većoj povezanosti i zajedničkim aktivnostima s neromskom populacijom u životnom okruženju, c) povećanim cirkuliranjem poznatih i značajnih osoba iz drugih dijelova RH i inozemstva koji će svojim gostovanjem biti snažan primjer i uzor za ostvarenje ciljeva djelotvornog suživota u zajednici i poticaj na efikasnije poučavanje i učenje.

Iste i slične programe potrebno je provoditi u školi, što je moguće ostvariti tijekom prigodnih blagdana i raznih obilježavanja značajnih događaja i gostovanja popularnih osoba.

U rad s roditeljima, ali i svim građanima Međimurske županije, potrebno je uvrstiti znanje o konvencijama i njihovu primjenu, ustrajavati na poučavanju o vrijednostima znanja, odgovornosti, tolerancije, solidarnosti.

Rad s ravnateljima je potreban u smislu specifičnih problema u Međimurskoj županiji, kako bi im se pomoglo u rješavanju problema pravodobno jer njihovi problemi zahtijevaju efikasnije vođenje i upravljanje školom, intenzivniju suradnju s roditeljima romske pripadnosti i roditeljima neromske pripadnosti.

Mjera 5.: Razvoj infrastrukture potrebne za efikasno obrazovanje, odrastanje i socijalizaciju djece/učenika pripadnika romske populacije

<i>Aktivnosti</i>	<i>Nositelj</i>	<i>Rok</i>
Uređenje jedinstvene metodologije za prikupljanje podataka Osnivanje obiteljskog centra u Međimurskoj županiji Intenzivirati rad na profesionalnom informiranju i profesionalnoj orijentaciji učenika romske pripadnosti u osnovnim i srednjim školama	MZOŠ; Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti (MOBMS); Agencija za odgoj i obrazovanje; Centar za ljudska prava	2011. kontinuirano

Obrazloženje mjere:

S obzirom na to da se često spotičemo o različite statističke podatke, potrebno je izraditi jedinstvenu metodologiju prikupljanja podataka, koja će služiti svim čimbenicima u obrazovanju, socijalnoj politici i drugim čimbenicima. Obiteljski centar u Međimurskoj županiji pridonijet će izjednačavanju županije s drugim županijama. Obiteljski centar će služiti provođenju

odgojno-obrazovnih, savjetodavnih i preventivnih aktivnosti, realizaciji ciklusa predavanja i radionica za djecu, učenike, obitelji, odrasle.

Rad na profesionalnom informiranju i orijentaciji važan je zbog otkrivanja afiniteta učenika romske pripadnosti i boljeg upoznavanja s tržišnim ponudama i mogućnostima zapošljavanja izvan tradicionalnih romskih zanimanja.

Mjera 6.: Provedba Nacionalnog programa za Rome i Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma 2005. - 2015.

<i>Aktivnosti</i>	<i>Nositelj</i>	<i>Rok</i>
Praćenje i izvještavanje o provedbi mjera i aktivnosti	Vladin Ured za nacionalne manjine	2005. - 2015.
Praćenje i izvještavanje o provedbi mjera i aktivnosti Praćenje provedbe Nacionalnog programa za Rome Praćenje Akcijskog plana Desetljeća za uključivanje Roma 2005. - 2015. Angažiranje mobilnog i monitoring tima za kvalitativno unapređenje odgojno-obrazovnog rada u predškolskim i osnovnoškolskim ustanovama u Međimurskoj županiji	Vladin Ured za nacionalne manjine	rujan 2005. - 2015.

Obrazloženje mjere: Ostvarenje mjere će biti efikasnije ako svi nositelji mjera učestalije prate realizaciju aktivnosti i međusobno koordiniraju izvještavanje o svome radu.

Stalna uključenost stručnoga mobilnog tima u odgojno-obrazovnim ustanovama i tima koji će obavljati nadzor realizacije aktivnosti u dječjim vrtićima i školama pridonijet će pravodobnom korigiranju odgojno-obrazovnog rada i interveniranju radi poboljšanja toga rada.

